

Zuglói Egyesített Bölcsődék
Meseház Bölcsőde

Szakmai program
2023

Készítette:

Dr. Nagyné Vinkovics Nóra
Telephelyvezető

Tartalomjegyzék

1. Az intézménnyel kapcsolatos alapvető információk.....	4
2. A bölcsődei ellátás törvényi háttere:	5
3. Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői	6
3.1 Intézményünk minőségpolitikája	
4.Szolgáltatás célja, feladatai	7
4.1 Intézményünk célja	
4.2 Intézményünk feladata	
4.3 A bölcsődei nevelés alapelvei	11
5. Együttműködés a szolgáltatáson belüls és tágabb környezettel.....	14
6. Személyi feltételek.....	15
7. Tárgyi feltételek.....	16
8. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok.....	17
8.1 A bölcsődei nevelés feladatai	
8.2 A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	19
9. Alaptevékenységen túli kiegészítő – gyermeknevelést segítő – szolgáltatások.....	25
9.1 Időszakos gyermekfelügyelet	
9.2 Játzócsoport	
9.3 Pszichológus tanácsadás	
9.4 Ugri-bugri torna	
10. Az ellátás igénybevételeének módja.....	26
11.A szolgáltatásról szóló tájékoztatás.....	27
12. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	28
13.Szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültségének biztosítása.....	29
Érdekvédelmi fórum működése.....	30
A Zuglói Egyesített Bölcsődék Alapítványa.....	31

The background of the text is a soft, light-colored illustration. On the left side, there are several pink flowers with green leaves, some in full bloom and some as buds. Two butterflies are depicted: one is a monarch-like butterfly with orange and black wings, positioned in the middle-left area; the other is a more colorful butterfly with blue, yellow, and black wings, positioned in the bottom-right area. The text is centered and written in a bold, black, sans-serif font.

**Á GYERMEK OLYAN,
MINT EGY PILLANGÓ A SZÉLBEN.
NÉHÁNY MAGASABBRA TUD REPÜLNI,
MINT MÁSOK, DE MINDEGYIK
A LEGJOBB TUDÁSA SZERINT REPÜL.
MIÉRT IS HASONLÍTANÁD ÖSSZE ŐKET?
MINDEGYIK MÁS.
MINDEGYIK KÜLÖNLEGES.
MINDEGYIK GYÖNYÖRŰ.**

1. AZ INTÉZMÉNNYEL KAPCSOLATOS ALAPVETŐ INFORMÁCIÓK

A bölcsőde fenntartója:	Budapest Főváros XIV. kerület Zuglói Önkormányzata
Intézmény neve:	Zuglói Egyesített Bölcsődék
Székhely:	1141 Budapest, Mályva köz 12
Zuglói Egyesített Bölcsődék vezetője:	Kissné Kalló Györgyi
Elérhetősége:	telefon: 06/1/223-0490
E-mail	kozpont@zugloibolcsik.hu
Telephely neve:	Meseház Bölcsőde
Címe:	1144 Budapest, Ond Vezér sétány 9-11.
Telefonszáma:	06/1/3837-570,
E-mail címe:	mesehaz@zugloibolcsik.hu
A bölcsőde nyitva tartása:	hétfőtől-péntekig 6-18 óráig,
A szakmai program felelőse:	Dr. Nagyné Vinkovics Nóra telephelyvezető
Dolgozói létszám:	38,5 fő
Megközelíthető:	Hévvél, Rákosfalva megálló 81-es trolibusz, Ond Vezér park megálló Személygépkocsival, parkolási lehetőség a Kerepesi úti oldalon.

2. A Bölcsődei ellátás törvényi háttere:

- 1948. december 10-én elfogadott ENSZ Emberi jogok egyetemes nyilatkozata
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 18/1998.(VI.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról
- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról
- 38/2011. (X. 5.) NGM rendelet a gyermekjátékok biztonságáról
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról

„*A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja*” keretül szolgál a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás keretein belül a 0-3 éves korosztály ellátására vonatkozó szakmai standardok és a bölcsődei nevelés-gondozás egyes területeihez kapcsolódó módszertani javaslatok kidolgozásához.

3. ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

Bölcsődénk Zuglóban az Örs vezér tere mögött, a Füredi úti lakótelep emeletes házai között, iskola és óvoda mellett helyezkedik el. Tömegközlekedéssel, gépkocsival és gyalogosan is jól megközelíthető helyen. Bölcsődénket választó családok a körülöttünk lévő lakótelepen élnek, többnyire középosztály tagjai. A környéken sok az albérletbe költöző fiatal pár, így a munkába visszatérő anyák körében nagy az igény bölcsődei ellátásra.

A bölcsőde 1975-ben épült és 100 férőhelyen 5 gondozási egységben fogadta a gyermekeket, a gyermeklétszám csökkenésével a 90-es években két gondozási egységet a Szociális gondozó szolgálat kapott meg, onnantól kezdve 60 férőhelyen üzemelt tovább. 2010-ben a törvényi változások következtében 76 gyermeket tudtunk fogadni. A bölcsődei ellátás iránt megnövekedett igény szükségessé tette a férőhelyszám bővítését, ezért a Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata 2012-ben elköltöztette a Szociális Gondozó Szolgálatot és felújítás után a bölcsőde visszakapta a korábban elvett két gondozási egységét. Jelenleg 128 férőhelyen fogadjuk a gyermekeket.

A jelentkezők és az augusztusban óvodába kerülő gyermekek száma évek óta közel azonos.

3.1 INTÉZMÉNYÜNK MINŐSÉGPOLITIKÁJA

A gyermekek napközbeni ellátásának általános célja: az ellátást igénylő gyermekek érdekeihez, igényeihez igazodó, minden gyermek számára hozzáférhető, megfizethető, rugalmas, sokszínű, jó minőségű ellátás biztosítása

A bölcsődénkben dolgozók mindent megtesznek azért, hogy a rájuk bízott 3 éven aluli gyermekek ellátását a legmagasabb szakmai szinten valósítsák meg.

Tevékenységünk jó minőségét

- hatékony módszerek alkalmazásával,
- törvényi előírások betartásával,
- a Szociális Munka Etikai Kódex elvárásainak megfelelően,
- az előírt és elvárt biztonsági követelmények figyelembevételével valósítjuk meg.

Fontosnak tartjuk, hogy a folyamatos továbbképzéseken való részvétellel tudásunkat az aktuális, és új információkkal szélesítsük. Szakmai felkészültséggel a személyi és a tárgyi feltételek optimális megteremtésével, járulunk hozzá a gyermekek fejlődéséhez.

A bölcsőde-család kapcsolatának erősítését preventív feladatnak tartjuk. A korai életkorban a családi minta a legmeghatározóbb. A bölcsődei nevelés ezt kiegészítő, támogató, mintanyújtó szerepet vállal. A kisgyermeket nevelő családok élete más, mint 10-20 évvel ezelőtt és ehhez alkalmazkodnunk kell. A bölcsőde és a kisgyermeknevelő abban az életciklusban találkozik a családokkal, amikor a szülők sok esetben tanulják a szülői szerepeiket, ezért fontos, hogy a kisgyermeknevelő a gyermek mellett az egész család felé forduljon. A kisgyermeket a családi rendszer tagjának tekintse, így próbálja megérteni viselkedését, és a családdal együttműködve segíteni a személyiségfejlődését.

Érdekképviselői Fórum működésének biztosításával megvalósítjuk a gyermekek érdekeinek védelmét, a törvényes képviselők együttműködését a bölcsőde és a fenntartó között.

4. SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATAI

4.1 Céljaink:

- Szülő a munkaidejének tartama alatt nyugodtan végezhesse a munkáját, mert biztonságos, jó helyen tudhatja a gyermekét.
- Gyermekek korának megfelelő korszerű étkeztetést biztosítása.
- Változatos játéktevékenység biztosítása a szobában és a tágas udvaron egyaránt.
- Magas szintű szakképzett nevelés-gondozás.
- Kisgyermeknevelők szakmai fejlődésének, továbbtanulás lehetőségének biztosítása.
- Jó kapcsolat kialakítása a szülők és a kisgyermeknevelők között, valamint a kerületi társbölcsődékkel, óvodákkal, és a védőnői szolgálattal.

4.2 Feladataink:

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést.

A hátrányos helyzetű, gyermekei esetében a hátrányok és a következmények enyhítése.

A csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében pedig minél fiatalabb kórtól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a rehabilitációt és a rehabilitációt.

A gondozás nevelés során biztosítjuk gyermek korának és egészségügyi állapotának megfelelően:

- A gyermek igényeihez alkalmazkodó fokozatos beszoktatás megvalósítását a törvényes képviselő közreműködésével.
- Folyamatos napirend minél előbbi kialakítását a csoportban. / Saját kisgyermeknevelő rendszer, egyéni napirend /
- Mozgásfejlődés segítését, elegendő hely biztosításával, változatos, mozgásra serkentő játékok elhelyezésével / pl.: labda, dömper, billenő rácshinta. / Rossz idő esetén **mozgásszoba** használata, nagy mozgásokat fejlesztő eszközökkel.

- Önállóság fejlődésének segítését a gondozási műveletek alatt időt és módot nyújtunk arra, hogy serkentsük a gyermek kedvét az együttműködéshez.
/ pl. Kérjük, hogy nyújtsa a kezét, és meg is várjuk, hogy oda nyújtsa. Ha elakad, éppen csak annyit segítünk neki, hogy tovább tudja folytatni a mozdulatot. Biztatjuk, elismerjük, ha valamit jól csinált. /
- Beszédkészség fejlődésének segítését versekkel, énekekkel, mondókákkal. Fontosnak tartjuk, hogy felkeltsük a gyermek érdeklődését a környezetében hallható különböző hangokra, hanghatásokra. A helyes hangsúllyal, tisztán ejtett szavakkal helyes példát mutatni a gyermek számára a tiszta beszéd elsajátításához.
- Finommotorika fejlődésének segítését, csecsemőkortól folyamatosan biztosítjuk. Különböző kézügyesség fejlesztéséhez szükséges eszközök, tárgyak, anyagok állnak a

gyermek rendelkezésére. Kreativitás elősegítéséhez, a fantázia fejlesztéséhez alkotószobát hoztunk létre

- Fontos az ismeretek nyújtása a környezetükben, napi életükben történő különböző események, változások megbeszélése, ismertetése a gyermekek korának megfelelő módon.

- A hétköznapok színessé tétele az ünnepek, nyílt napok megszervezésével, lebonyolításával.

- A gyermekek egészség megőrzésének a gyerekek napirendjét úgy állítjuk össze, hogy minél többet tudjanak a szabad levegőn tölteni, az évszaknak, illetve az időjárásnak megfelelően. Ősztől-tavaszig a **sószo**ba használatát a napirendbe építjük.

További feladatunk:

- Adminisztráció pontos vezetése minden gyerekről.

(törzslap, csoportnapló, családi füzet, fejlődési napló, súly, hossz, fej, mell körfogat mérése, percentil tábla vezetése) A szülők rendszeres, tárgyyszerű tájékoztatása a gyermekük fejlődéséről írásban. A gyermek egy éves koráig havonta, utána negyedévenként. A dokumentáció semmiképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

- Biztonságos környezet kialakítása.

- Szabadban való tartózkodás biztosítása.

- Textíliák, bútorzat biztosítása.

- Gyermek korának megfelelő étkezés biztosítása: a modern táplálkozás-tudományi elvek szem előtt tartásával, szigorúan ellenőrzött minőségi követelményeknek (HACCP) megfelelően történik. Célunk megszerettetni a korszerű igényeknek megfelelően elkészített ételt, megtanítani a kanál, pohár helyes használatát. Ösztönözni a rágásra, a kulturált étkezési szokások kialakítására. A gyermekek napi étkezési térítési díja a Budapest Főváros XIV. kerület Zuglói Önkormányzatának évenkénti rendeletében foglaltak szerint megállapított összeg.

- A nyugodt pihenés, alvás körülményeinek biztosítása felügyelet mellett. Állandó, azonos helyen történő altatás feltételeinek megteremtése.

4.3 A bölcsődei nevelés alapelvei

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot tekinti kiinduló pontnak. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magába foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsőde funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének

alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Éppen ezért a kisgyermeknevelő felelős szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás során minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

Az egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiinduló pontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődébe járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

A biztonság és stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

A fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

A gyermeki kompetenciaképzés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságuk

fenntartásával, pozitív visszajelzésekkel segíteni kell a kisgyermek önellő kezdeményezéseit, így teremtünk biztos alapokat az egész életen át tartó tanulás folyamatához.

5. EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZOLGÁLTATÁSON BELÜL

A bölcsőde együttműködik mindazon intézményekkel, akik a prevenció és az alapellátás területén a gyermekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek, egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával.

Kapcsolattartás

Munkánk során, a jelzőrendszer tagjaként, folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a kerületi Gyermekjóléti Központtal, a Védőnői szolgálattal, gyermekorvosokkal.

Szükség esetén a rendőrséggel, gyámhivatallal.

Szoros kapcsolatot tartunk fent a kerület társ bölcsődéivel, havonta egy alkalommal a tizenkét telephely és a Zuglói Egyesített Bölcsődék Vezetőjének részvételével értekezletet tartunk, ahol az aktuális témák megbeszélése mellett szakmai ellenőrzést is végzünk. Törekszünk a jó kapcsolat kialakításra a kerületi óvodákkal. Minden évben az óvodai beiratkozás előtt a szomszédos óvoda meglátogatja a bölcsődét, és rövid tájékoztatást ad a szülők részére.

Évente két alkalommal a telephelyvezető szülői értekezletet tart, először a beszoktatás megkezdése előtt majd pedig az óvodai beiratkozást megelőzően.

A Kisgyermeknevelők évente több alkalommal szülőcsoportos megbeszélést hívnak össze. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve, mindig a szülőket érdeklő témában. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedésszereplő bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Ezen kívül rendkívül fontosnak tartjuk a napi kapcsolattartást melynek célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására a reggel az érkezéskor és délután a távozáskor kerül sor.

Lehetőséget biztosítunk egyéni beszélgetésekre mely a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Ezt kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő és a telephelyvezető.

6. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Dolgozók szakmai felkészültsége:

Dolgozói létszám: 38,5 fő

Részlegvezető: 1 fő Kisgyermekgondozó- nevelő

Részlegvezető helyettes: 1 fő Csecsemő és kisgyermeknevelő

Szakképzet kisgyermeknevelők: 21 fő, ebből:

Konyhai dolgozók száma: 7 fő (1 fő élelmezésvezető, 1 fő szakácsnő, 5 fő konyhalány)

Ők biztosítják a korszerű és egészséges táplálkozást az intézményben.

Technikai dolgozók, és a Bölcsődei dajkák száma: 7 fő, ők felelnek a csoportok, egyéb helységek tisztán tartásáért, segítik a kisgyermeknevelők munkáját.

Mosónő felel az intézményi textília tisztaságáért.

A kertész-karbantartó pedig a kert, a játékok és a bútorok folyamatos karbantartását végzi.

A kisgyermeknevelői hivatás komoly felkészültséget kíván, mert a kisgyermeknevelő a legérzékenyebb, legtöbb törődést, szeretetet, empátiát igénylő korosztályt neveli.

A kisgyermeknevelő nyílt, derűs, elfogadó, kellemes légkört, hangulatot, biztonságot teremt és maximálisan tiszteli a gyermek egyéniségét. Tudja, hogy melyik gyermek mivel játszik szívesen, hogyan szeret aludni, mikor vágyik gyengédségre, mikor akar önállóan próbálkozni.

7. TÁRGYI FELTÉTELEK

A bölcsőde épületét, udvarát, kertjét, berendezését, felszerelését úgy alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését, tegye lehetővé mozgás és játékigényük kielégítését.

A gyermekek által használt helységek

A bölcsőde öt gondozási egységből áll:

Süni,

Pillangó,

Micimackó,

Katica

Napsugár csoport.

A Pillangó csoport átadójának leválasztásával, mozgásszoba került kialakításra, a Katica csoport elkülönítőjében só szobát alakítottunk ki a Süni csoport átadójának leválasztott részében alkotószobát rendeztünk be, a Micimackó csoport szabad helységében pedig a gyógypedagógusok fejlesztik a gyermekeket.

Minden csoportnak külön játszókert áll a rendelkezésére melynek területe, megfelelő a gyermekek szabad levegőn történő játékához. Az udvarok nagysága, ápoltsága a nagymozgásos tevékenységhez is kellő teret biztosít, szabványnak megfelelő játékok alkalmasak a biztonságos, az aktív, változatos tevékenységekhez. Pancsoló nincs, a zuhanyzást teraszható alkalmazásával oldottuk meg. Kiépítésre került egy darab párapapu.

A csoportszobáink otthonosak, világosak, a gyermekek korának megfelelő játékok bőven állnak rendelkezésre. A fürdőszoba közvetlenül kapcsolódik az átadóhoz és a csoportszobákhoz

A kisgyermek étkeztetését helyben, a bölcsőde konyhájában történő főzéssel tudjuk biztosítani. Ez nagyon fontos, mert figyelemmel tudjuk kísérni a gyermekek helyes táplálkozását, hisz ebben az életkorban alapozzuk meg a gyermekek íz világát és immunrendszerét. Teljes kiőrlésű gabonákkal, háziilag készített krémekkel, gyümölcsökkel, zöldségekkel tesszük változatossá az étrendet.

8. FELADATELLÁTÁS TARTALMI MÓDJA

8.1 A bölcsődei nevelés feladatai

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsőde, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kulturhygiénés szokások kialakítására. A prevenció feladatok megvalósításához szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhygiénés szakember, gyermekfogyászorvos stb.

Preventív szerepet tölthet be, az például a nagymozgások gyakorlásához különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba is.

Levegőzés:

Időpontja, mértéke az évszaknak, időjárási viszonyoknak, gyermekek életkorának megfelelően van megválasztva. Kánikulában, esőben, erős havazáskor, nagy erejű szélben, sűrű ködben, vagy -5 foknál hidegebb időben mellőzzük.

Tudatos testápolási szokások

Kialakítjuk a tudatos testápolási szokásokat a gondozási műveletek során.

Rendszeres testmozgás- napi szabadlevegőn való tartózkodás biztosítása

Biztosítjuk a napi testmozgást, megfelelő udvari mozgásfejlesztő játékokkal, (homokozó, mászóka, bicikli, libikóka, faautó, csúszda) valamint a mozgásszoba használatával.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja, a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődébe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának szinterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más szakemberek bevonásával is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

8.2 A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételi

Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban működő erőforrások felkutatására és támogatásra irányul, mert ez járul hozzá a családok funkciójának betöltéséhez. Ez a hozzáállás szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

Családlátogatás

Célja: a családdal való kapcsolat felvétel, a gyermeknek otthoni környezetben való megismerése. A kisgyermeknevelő ismeri a családlátogatás jelentőségét, a családlátogatáson hivatásának megfelelően viselkedik. A szülő felé hitelesen képviseli azt, hogy a családlátogatás előnyös a gyermek szempontjából.

Szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének bevezetése, a bölcsődei gondozó-nevelőmunka egyik fontos feladatát, a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az apa vagy anya jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti, új környezetének elfogadását, jelentősen segíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, csökkenti az adaptáció során fellépő negatív tüneteket / pl. étvágytalanság, súlyesés, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, alvászavar /.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás (adaptáció) módszerének feltételei:

- a bölcsődevezető és a kisgyermeknevelő korrekt tájékoztatással megteremti az együttműködés feltételeit,
- a szülő részéről a módszer elfogadása, és együttműködő részvétele,
- a beszoktatás időtartama a gyermek alkalmazkodásának segítése érdekében legalább 2 hét legyen,
- a beszoktatás első hetében a szülővel együtt, a második héten már a szülő állandó jelenléte nélkül, rövidebb, de fokozatosan emelt idővel történik,
- a beszoktatás első hetében, az anya gyermekével valamennyi gondozási műveletet elvégezheti, miközben a kisgyermeknevelő ezeket megfigyeli,

- a gyermek együttműködésétől függően a kisgyermeknevelő az első napokban is kísérletet tehet egy-egy gondozási művelet elvégzésére az anya jelenlétében /kínálás, orrtörölés/
- a 3-4. naptól a kisgyermeknevelő fokozatosan veszi át az anyától a gondozási műveleteket,
- a gyermek ébrenléti ideje alatt az anya rövidebb-hosszabb ideig távozhat a csoportszobából,
- az alvás jelenti a beszoktatás alatt a legnagyobb nehézséget, ezért az anya még lehetőleg a második hét végéig is tartózkodjon a bölcsődében az altatás ideje alatt, illetve az ébredés várható időpontjában,
- a beszoktatási terv alapján fogadjuk az új gyerekeket, összehangoljuk a beszoktatás sorrendjét, és a gyerekek által ott töltött időt,
- lehetőleg arra törekszünk, hogy egy időben, csak egy gyermek kerüljön beszoktatásra egy kisgyermeknevelőhöz. Így az adott gyermekkel többet tud foglalkozni,
- a gyermek bölcsődei életének kialakításánál, a szakmai elvek megszabta kereteken belül figyelembe vesszük az otthoni szokásokat,
- a beszoktatás során a kisgyermeknevelő az egész családot, nem „csak” a gyereket segíti.

A kisgyermekes családoknak szóló közös szabadidős programok

A közös szabadidős programok a családok támogatása, a szülői kompetencia növelése, a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében szervezett többletlehetőségek. Több fajtájuk lehet, például: nyílt nap, gyermeknap, családi délutánok, előadás, beszélgetés neves szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással és akár vásárlási lehetőséggel egybekötve, klubjellegű családi programok. Ezek a közös élmények, hozzájárulhatnak a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítéséhez.

Saját kisgyermeknevelő rendszer

A „saját kisgyermeknevelő” - rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik a bölcsődei csoportban. A csoport gyermekeinek egy része /6-7/ gyermek tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A gondozás- nevelés mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a törzslapját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat, melyről

folyamatosan tájékoztatja a szülőket a családi füzetben c. dokumentumon keresztül írásban is.

A kisgyermeknevelő az ügynevezett ölelkezési időben – azaz időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő jelen van – Idejét első sorban a „saját” gyermekei gondozására, nevelésére fordítja. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt az ő kisgyermeknevelője /felmenőrendszer/.

A „saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 40. § (2) bekezdése határozza meg.

A bölcsődei gyermekcsoport létszáma maximum 14 fő lehet, ha minden gyermek betöltötte a második életévét, 12 fő abban az esetben, ha a csoportban van 2 évnél fiatalabb gyermek.

SNI gyermek ellátása esetén:

- 1 fő SNI gyermek mellett integráltan szobalétszám 11 fő,
- 2 fő SNI gyermek mellett integráltan szobalétszám 10 fő,
- 6 fő SNI gyermek mellett integráltan a csoportlétszám 18 fő.

A magasabb létszám nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb zajt, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermek részére, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra.

A csoportok homogén szerkezete szakmailag jobban támogatott, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése még homogén csoportban sem könnyű feladat.

A gyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend, a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását, kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit, úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető legyen a rendszer, a gyermekek

tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események /tisztálkodás, étkezés, alvás/ a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg- s egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám is. A kisegítő személyzet munkája, összehangolt a kisgyermeknevelői tevékenységgel. A kisgyermeknevelők munkarendje a gyermekek napirendjének alapján készül el.

A bölcsődei gondozás-nevelés főbb helyzetei

A gondozás /öltözködés, pelenkaváltás, illetve WC használatát, kézmosás, étkezés, / és a játék a bölcsődei élet egyenrangú fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének, önértékelésének erősítése. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése,

Gondozás:

Belsőleges interakciós helyzet, kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

A szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét.

Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza/ ez növeli az együttműködési kedvet/ a sikertelenségért viszont nem kap elmarasztalást.

Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttekkel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekekről adott jelzései kihatnak az önel fogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

Játék:

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és elfogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az

elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyerekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Mondóka, ének:

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatcserére ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését.

Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

Vers, mese:

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

Alkotó tevékenységek:

Úgy tartjuk, hogy az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás – nem az eredmény. A kisgyermeknevelő a feltételek

biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

Egyéb tevékenységek:

Ezeket a tevékenységeket valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsoljuk. Az öröm forrásai az együttesség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek. Ennek során fontos az önkéntesség, a tevékenykedés ne legyen feladat a számukra. A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveltsorhoz igazodással próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikumára iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembevételét és az empátiát.

Mozgás:

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítjuk a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint a szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesnek tartjuk a nagymozgásos játékokat. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget. Csecsemőinknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésükre.

Tanulás:

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

Lehetőségeken belül igyekszünk, a bölcsődei napokat színessé, változatosá tenni, a családokkal ünnepeljük, és várjuk a Mikulást, Adventi vásárt tartunk, farsangi mulatsággal búcsúztatjuk a telet. Közös húsvéti tojásfestést szervezünk. Gyereknapon színes programokkal várjuk a szülőket is a kertben megrendezett összejövetelre. Az óvodába menőket elbúcsúztatjuk egy kis bensőséges hangulatú, ünnepi uzsonnával.

Fontosnak tekintjük, hogy szeretetteljes, bizalmon alapuló, pozitív, elfogadó légkör alakuljon ki.

9. ALAPTEVÉKENYSÉGEN TÚLI KIEGÉSZÍTŐ – GYERMEKNEVELÉST SEGÍTŐ – SZOLGÁLTATÁSOK

9.1 időszakos gyermekfelügyelet (2016. szeptember 01-től)

A szolgáltatás célja, alternatív, rugalmas napközbeni gyermekfelügyelet biztosítása, melynek segítségével a Zuglóban élő szülők könnyebben tudnak visszatérni a munkaerőpiacra, lehetőségük van ügyeiket elintézni. A szülő előzetes bejelentkezés alapján kérheti gyermeke részére a szolgáltatást, akár meghatározott napokon, de lehetőség van néhány alkalommal történő részvételre is. A szolgáltatás igénybevételének menete: a bölcsőde vezetője rögzíti a gyermek személyi adatait, a szolgáltatás igénybevételének a napját, időtartamát, valamint azt, hogy kinek adható ki a gyermek, kit és hol lehet értesíteni sürgős esetben. Az időszakos gyermekfelügyelet igénybevételének feltétele a meglévő üres férőhely.

9.2 játszócsoport (2022. október 01-től)

Az 1 – 5 éves korú gyermekek szüleikkel közösen vehetik igénybe a szolgáltatást a nap meghatározott időszakában. A szolgáltatás célja, a szülők mélyebb megismertetése gyermekük életkori sajátosságaiból adódó reakcióival, valamint a bölcsődei napközbeni alapellátással. A szülők találkozhatnak szülőtársaikkal, beszélgethetnek gyermeknevelést érintő kérdésekről, a jelenlévő „háziasszony” (kisgyermeknevelő) igény szerint szakmai

tanácsokkal segítséget nyújt. Kreativitást elősegítő ismereteket szerezhhetnek a gyermekek az alábbi tervezett tevékenységekkel: festés, gyurmázás, ragasztás, mozgásfejlesztő játékok igénybevétele, ünnepekre való felkészülés ének-zenén keresztül. A játszócsoport napirendje a bölcsődei napirendhez igazodik, így lehetőség van tízórai és ebéd igénybevételére, amely során megismerhetik a gyermekétkeztetés alapjait és változatos ételek receptjeit is. A szolgáltatást telefonon, illetve személyesen rendelheti meg a szülő. A telephelyvezetővel történt előzetes időpont egyeztetés után 9 – 13 óra között, egy alkalommal egyszerre maximum 10 gyermek vehetné igénybe a játszócsoportot (1 gyermek 1 fő kísérővel). A játszócsoport igénybevételének feltétele meglévő üres csoport megléte.

A szolgáltatásokról az érdeklődők bővebb felvilágosítást kaphatnak a Zuglói Egyesített Bölcsődék honlapján és személyesen az intézményben. Az intézmény a szülővel a szolgáltatás(ok) igénybevételéről megállapodást köt. Az alaptevékenységen kívüli kiegészítő – gyermeknevelést segítő – szolgáltatások külön díjazás ellenében vehetőek igénybe, melynek összegét Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testületének a Zugló szociális és gyermekvédelmi pénzügyi, természetbeni támogatásainak és szociális ellátásainak szabályairól szóló 7/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete szabályoz. A szolgáltatás zökkenőmentes lebonyolításáért, annak megszervezéséért a bölcsőde telephelyvezetője a felelős. Az időszakos gyermekfelügyelet térítési díjával - a Zuglói Egyesített Bölcsődék Pénzkezelési szabályzatának megfelelően - köteles a bölcsőde telephelyvezetője elszámolni. A gyermekek érdekében ajánljuk, hogy minden szolgáltatás igénybevétele előtt a szülő a gyermekével már előzetesen ismerkedjen a leendő új környezettel és a kisgyermeknevelőkkel.

9.3 Pszichológus tanácsadás:

A kisgyermek magas színvonalú gondozása-nevelése, az ellátás minőségének javítása érdekében tanácsadó szakpszichológusi szolgáltatás vehető igénybe. A pszichológus munkájával támogatja mind a bölcsődébe járó családokat, mind a bölcsődében dolgozó szakembereket.

9.4 Ugri- bugri torna

A gyógypedagógus által tartott torna célja a mozgás megszerettetése a kicsikkel, amely, ha ebben a korban kialakul, megmarad egész életük során. A gyermekek mozgásfejlődése szempontjából szükség van a kötetlen mozgásra, de a szervezett testgyakorlásra is, mely azt jelenti, hogy a mozgásban rejlő egészséges fejlődést segítjük, irányítjuk. A gyermekek lételeme a játék, ezért a tornát erre építjük mondókák, dalok, színes segédeszközök segítségével.

10. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELENEK MÓDJA

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves korú – gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény.

Bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátását. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény kiemeli olyan kisgyermek – szociális vagy egyéb ok miatt – felvételi lehetőségét, akinek egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás, nevelés.

A gyermek felvételét a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- körzeti védőnő,
- házi orvos – gyermekorvos,
- szakértői és rehabilitációs bizottság,
- szociális, illetve családgondozó,
- gyermekjóléti szolgálat,
- gyámhatóság.

11. A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről, ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei gondozás-nevelés kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében.

A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvétellű /de nem bizalmaskodó/ Etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó. A szülők a bölcsődei beszoktatás előtt megismerkedhetnek a házirendünkkel, amelyről a nyílt nap alkalmával és a szülői értekezleten szóban tájékoztatást kapnak. A házirend minden egység átadójában megtalálható.

- A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van. Beszélgetések érkezéskor és hazamenetelkor, szülőértekezletek: összevont szülői értekezlet, szülőcsoportos beszélgetés, hirdetőtábla, üzenő füzet, írásos tájékoztató, nyílt napok, időpont-egyeztetés után egyéni beszélgetések, szervezett programok.

Mivel mindegyik más-más szerepet tölt be, a cél minél többet alkalmazni közülük.

Szülői értekezlet:

- telephelyvezető tartja évente 2 alkalommal,
- augusztusban az új gyermekek szülőinek,
- áprilisban az óvodába készülő gyermekek szülőinek.

Szülőcsoportos megbeszélések:

- kisgyermeknevelők tartják,
- október- november hónapban,
- április-május hónapban,
- szülők igényei szerint bármikor,
- megválasztásra kerülnek a Szülői érdekek-képviselői fórum tagjai.

Szülői fogadó óra:

Szükség szerint minden kisgyermeknevelő tart fogadó órát melyre a szülők előzetesen bejelentkezhetnek.

Telephelyvezető havonta egy alkalommal minden hónapban tart fogadó órát, de előzetes egyeztetés után bármikor a szülők rendelkezésére áll.

Nyílt nap Gyermekek bölcsődei tevékenységébe – a gyermekcsoport megzavarása nélkül – bármikor betekinthetnek a szülők. Szervezett formában egy-egy alkalomhoz, jeles naphoz kapcsolódva tartunk nyílt napokat. Ismerkedhetnek a bölcsődével, beszélgethetnek szakemberekkel.

A Szeptemberi jelentkezés előtt megadott napokon szívesen látunk minden kisgyermekes családot.

12.AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

A szülőnek joga van:

- megválasztani az intézményt gyermeke számára,
- megismerni a gyermekcsoportok életét,
- megismerni a gondozási – nevelési elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérni és kapni a kisgyermeknevelőtől,
- a bölcsőde működésének véleményezésére és javaslattételre,
- megismerni a gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége:

- a gyermek ellátásában résztvevőkkel és intézményekkel együttműködni,

- az intézmény házirendjét betartani.

A gyermeknek joga van:

- a saját családjában történő nevelkedéshez,
- személyiségének kibontakoztatásához,
- a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sérülés, tartós betegség esetén gyógyulását segítő különleges ellátáshoz,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások elleni védelemhez,
- emberi méltóságának tiszteletben tartásához (fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal, elhanyagolással),
- hátrányos megkülönböztetéstől mentes gondozáshoz, neveléshez.

A kisgyermeknevelő joga, hogy:

- a munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson;
- a munkájával, a szakmával kapcsolatban véleményt nyilvánítson;
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák, tevékenységét;
- értékeljék és elismerjék;
- munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti;
- állampolgári érdekeit, jogait;
- munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon;
- a csoportjába tartozó gyermekek szüleivel rendszeresen kapcsolatban legyen;
- munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben;
- a vele szemben felmerült panasz esetén meghallgassák.

A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:

- munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözékben jelenjen meg;
- a munkaköri leírásnak és a vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait;
- a gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, a birtokába jutott információt ennek megfelelően kezelje;

- példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét;
- teljesítse a családi szocializáció mulasztásából rá háruló korrekciós funkciót;
- szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait;
- rendszeresen megújítsa szakmai ismereteit; munkáját a szakmai és etikai elvek figyelembevételével, mindenkori legjobb tudása szerint végezze.

13. SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGÉNEK BIZTOSÍTÁSA

Házi továbbképzés:

Havonta egy alkalommal, minden hónap utolsó keddjén tartunk házi továbbképzést, melynek témáját a kisgyermeknevelők igénye, érdeklődése alapján, valamint az aktuális szakmai kérdésekkel kapcsolatban választjuk ki.

Megbeszélésre kerülnek a szakmát érintő változások, az ellátottság adatainak feldolgozása, a munka minőségét javító feladatok megbeszélése, önértékelés.

A továbbképzéseket kutató munka előzi meg.

Munkatársi értekezletet évente 3 alkalommal, de szükség szerint aktualitástól függően bármikor összehívható. Napirendjét a telephely vezetője határozza meg. Témája az elvégzett munka értékelése, hiányosságok feltárása, megszüntetése, munkafegyelem értékelése, közösséget érintő javaslatok megbeszélése.

Csoportvezető kisgyermeknevelői értekezletet havonta, illetve szükség szerint tartunk. A csoportvezetők beszámolnak a csoport munkájáról, problémáikról. Megbeszéljük a soron következő feladatokat

Baleset- és tűzvédelmi oktatást évente egyszer történik.

A Szakmai felkészültséget segíti a Zuglói Egyesített Bölcsődék által szervezett továbbképzések, melyre a kerület Szaktanácsadója készíti el a továbbképzési tervet.

A kisgyermeknevelőket támogatjuk, lehetőséget biztosítunk a Csecsemő és Kisgyermeknevelő Alapszak elvégzésére.

Minőségi munkavégzés a bölcsődében a nevelőmunka belső ellenőrzése

Ellenőrzési tervet készítünk minden nevelési-gondozási év kezdetén, ami havonkénti bontásban tartalmazza, hogy a telephelyvezető az adott hónapban mire fordít több figyelmet.

A bölcsődei nevelésben-gondozásban minőségnek nevezzük az ott folyó munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek biztosítják az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, és a gyermekközpontúságot jól felszerelt intézményben.

Feladatok: A bölcsődék működését szabályzó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés (alapprogram, az intézmény szakmai programja, a bölcsődei gondozás-nevelés szakmai szabályai, SZMSZ, belső szabályzatok).

Az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja. A szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése. A működés tárgyi feltételeinek javítása érdekében pályázati lehetőségek keresése. A dolgozók érdekeltté tétele a minőségi munkavégzésben:

A belső ellenőrzés legfontosabb feladata a bölcsődében folyó nevelés-gondozás hatékonyságának nyomon követése, a szükséges korrekciók elvégzése.

Érdekvédelmi Fórum működése

Az érdekképviselői Fórum a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek megjelenítését, képviselőt szolgálja és látja el.

Célja, hogy a gyermekek érdekét szem előtt tartva a szülők törvényes képviselői, az Intézmény és a fenntartó Önkormányzat képviselői együttműködjenek.

Feladata az álláspontok feltárása, vélemények és információk cseréje, a különböző fejlesztések és törekvések ismertetése, valamint egyeztetése.

A Zugló Egyesített Bölcsődék közös alapítvánnyal rendelkezik melynek neve:

„Első lépés” Alapítvány a Zuglói Bölcsődékért

Alapítvány célja:

- Egészséges életmódra nevelés.
- A bölcsődei gondozás tárgyi feltételeinek javítása.
- Szülői programok szervezése.
- Prevenció keretében só szobák kialakítása.
- Korai fejlesztés.

Számlaszáma:

11714006 – 20442819

Adószáma:

18200274 – 1 – 13